

29. december 2021

I medfør af § 37 stk. 1 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut.

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Har Naalakkersuisut planer om at arbejde for at anerkende ufrivillig barnløshed som en lidelse, og derved som en ret til behandling ud over det aktuelle, beskrevne tilbud?
2. Har Naalakkersuisut planer om at lave en undersøgelse, som afdækker antallet af barnløse par, som har været i Danmark for at blive behandlet med IVF og ICD før 2019?
 - a. Hvad vil de administrative, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser være ved sådan en undersøgelse?
3. Har Naalakkersuisut planer om at afdække sundhedsvæsenets udgifter forbundet med disse IVF- og ICD-behandlinger?
 - a. Hvad vil de administrative, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser være herved?
4. Har Naalakkersuisut planer om at afdække parrenes udgifter forbundet med disse behandlinger?
 - a. Hvad vil de administrative, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser være herved?
5. Har Naalakkersuisut planer om at afdække ressource- kapacitets- og kompetencebehov ved behandling i Grønland?
 - a. Hvad vil de administrative, økonomiske og samfundsmæssige konsekvenser være.
6. Naalakkersuisut bedes redegøre for kapaciteten i det grønlandske patienthjem, hvor udviklingen ønskes belyst med hensyn til både pladskapacitet og normering af medarbejdere i 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 og 2021? Svaret må meget gerne opstilles skematisk
7. Kan Naalakkersuisut oplyse andet af interesse for sagen?

(Medlem af Inatsisartut Anna Wangenheim, Demokraterne)

Begrundelse

I besvarelsen på spørgsmål nr. 161/2021 mener jeg ikke, at Naalakkersuisut svarer fyldestgørende på om man planlægger at arbejde for at anerkende barnløshed som en lidelse. I besvarelse af spørgsmål nr. 5 anerkender Naalakkersuisut, at barnløshed er en lidelse og giver undertegnede ret i begrundelserne, og at en anerkendelse af sådan en lidelse kan skabe præcedens for andre ikke-godkendte sundhedstilbud.

Jeg ønsker dog et konkret svar på, hvorvidt Naalakkersuisut HAR planer om at anerkende barnløshed som en lidelse. Naalakkersuisut besvarer ligeledes, at der foretages politiske prioriteringer med udgangspunkt i sundhedsvæsenets økonomiske ramme. Jeg savner dog i den grad sundhedspolitiske visioner for at videreudvikle vores Sundhedsvæsen således, at det flugter med at kunne tilbyde et sundhedstilbud til alle vores borgere, som også er en moderne og attraktiv arbejdsplads for alle medarbejderne.

Naalakkersuisoq for Sundhed har tidligere på året sagt, at alle børn skal være ønskebørn – som bemærkninger til en Inatsisartutbeslutning om at lave en undersøgelse, der skal afdække årsagerne til abort og mandens rolle i den sammenhæng.

Jeg mener dog, at der er brug for en politisk drøftelse og en politisk stillingtagen til, hvorvidt sundhedsvæsenet bør, kan og skal udvide og reformere sine behandlingstilbud, så tilbud afspejler sig i befolkningens behov fremfor blot at konstatere tingenes tilstand år efter år. Med en viden om, at det vil koste ca. 6 mio. kr. at tilbyde ufrivillige barnløse hjælp til IVF- og ICD-behandlinger er det derfor nærliggende at prioritere politiske målsætninger ved at intensivere udgiftsdæmpende tiltag herunder eksempelvis aborter, som koster ca. 9-10 mio. kr. årligt.

Jeg ved, at det er et komplekst eksempel jeg sammenligner med, men det er en aktuel debat på den politiske scene og i den grad også vigtigt at inddrage civilsamfundet i den vigtige opgave at lære at passe på sig selv og ikke tage vores velfærdsudgifter for givet. Jeg mener at vores sundhedsvæsen bliver udskældt som resultat af, at borgerne bliver frustrerede over, at der er så meget, man ikke kan/har ret til i forhold til resten af verdens sundhedstilbud, fordi at vi glemmer at inddrage borgerne og medarbejderne i sundhedsvæsenet i en meget vigtig forventningsafstemning, som vil skabe større fælles forståelse for vores udfordringer i landet.

Hvis Naalakkersuisoq for sundhed mener det alvorligt, at alle børn skal være ønskebørn, mener jeg derfor også at der er grund til at undersøge det faktum at de par, som får hjælp til at få børn både har ressourcerne og økonomien til at sætte børn til verden, og derved større chance for at de vokser op i en ressourcestærk familie. Præcis som den politiske målsætning er. Hvis Naalakkersuisut ikke forholder sig til barnløshed som en lidelse vil vi blot se et samfund i status quo, hvor vi atter bliver vidne til flergangsaborter pga. manglende forebyggelsestiltag og i yderste konsekvens med risiko for tvangsfjernelser af børn. Dette er en smertelig oplevelse for de ca. 40 par i landet, som inderligt ønsker at sætte børn til verden. Vi må derfor forholde os til nogle af de urimelige betingelser, som livet engang imellem rammer os med, og som vi fra politisk hold konstant må have en interesse i at tilpasse og udvikle.

Jeg ønsker at mine spørgsmål må blive besvaret indenfor 10 arbejdsdage.